

Neljapäev, 14. aprill 2016

P8_TA(2016)0136

Vaesusevastase eesmärgi saavutamine majapidamiskulude kasvu kontekstis

Euroopa Parlamendi 14. aprilli 2016. aasta resolutsioon vaesusevastase eesmärgi saavutamise kohta majapidamiskulude kasvu kontekstis (2015/2223(INI))

(2018/C 058/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 3, ning Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 9,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 1 ja artikli 34 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2015. aasta määrust (EL) 2015/1017, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, Euroopa investeerimisnõustamise keskust ja Euroopa investeerimisprojektide portaali ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja (EL) nr 1316/2013 ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrust (EL) nr 223/2014, mis käsitleb Euroopa abifondi enim puudust kannatavate isikute jaoks ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006 ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiivi 2014/92/EL maksekontoga seotud tasude võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ ⁽⁷⁾, ning oma 15. detsembri 2010. aasta resolutsiooni energiatõhususe tegevuskava läbivaatamise kohta ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ELT L 169, 1.7.2015, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 72, 12.3.2014, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 470.

⁽⁴⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 289.

⁽⁵⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 320.

⁽⁶⁾ ELT L 257, 28.8.2014, lk 214.

⁽⁷⁾ ELT L 315, 14.11.2012, lk 1.

⁽⁸⁾ ELT C 169 E, 15.6.2012, lk 66.

Neljapäev, 14. aprill 2016

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 27. oktoobri 2015. aasta teatist „Komisjoni 2016. aasta tööprogramm – Vanamoodi edasi minna ei saa“ (COM(2015)0610),
- võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2014. aasta teatist „Ülevaade tööhõive ja majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020“ rakendamise edusammudest“ (COM(2014)0130),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm: sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse Euroopa raamistik“ (COM(2010)0758) ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regionide Komitee arvamusi ning oma 15. novembri 2011. aasta samateemalist resolutsiooni ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ (COM(2010)2020) ning oma 16. juuni 2010. aasta resolutsiooni ELi 2020. aasta strateegia kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 28. juuli 2010. aasta resolutsiooni 64/292 „Inimõigus veele ja kanalisatsioonile“ ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni katseprojekti ühtse meetodi väljatöötamiseks võrdluseelavete jaoks Euroopas,
- võttes arvesse UNICEFi Innocenti uurimiskeskuse (2012. aasta) aruannet „Laste vaesuse hindamine: laste vaesuse uued edetabelid maailma rikkastes riikides“ (Measuring Child Poverty: New league tables of child poverty in the world's rich countries) ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse UNICEFi Innocenti uurimiskeskuse (2014. aasta) aruannet „Majanduslanguse lapsed: majanduskriisi mõju laste heaolule rikkastes riikides“ (Children of the Recession: The impact of the economic crisis on child well-being in rich countries) ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse komisjoni 2015. aasta septembri ELi tööhõive ja sotsiaalse olukorra kvartaliülevaadet ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse komisjoni 20. veebruari 2013. aasta sotsiaalsete investeeringute paketti,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 15. juuni 2011. aasta arvamust „Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm: sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse Euroopa raamistik“ ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse OECD 21. mai 2015. aasta aruannet „Ühes paadis. Miks on ebavõrdsuse vähendamine kõigile kasulik“ (In It Together: Why Less Inequality Benefits All),
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 18. septembri 2013. aasta arvamust teemal „ELi kooskõlastatud poliitikameetmed kütteostuvõimetuse ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks“ ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. detsembri 2013. aasta arvamust teemal „Euroopa miinimumsissetulek ja vaesuse näitajad“ ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ ELT L 153, 18.6.2010, lk 13.

⁽²⁾ ELT C 153 E, 31.5.2013, lk 57.

⁽³⁾ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 57.

⁽⁴⁾ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/64/292&Lang=F

⁽⁵⁾ http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/rc10_eng.pdf.

⁽⁶⁾ <http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/rc12-eng-web.pdf>.

⁽⁷⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=2345&furtherNews=yes>.

⁽⁸⁾ ELT C 248, 25.8.2011, lk 130.

⁽⁹⁾ ELT C 341, 21.11.2013, lk 21.

⁽¹⁰⁾ ELT C 170, 5.6.2014, lk 23.

Neljapäev, 14. aprill 2016

- võttes arvesse Regioonide Komitee 31. märtsi 2011. aasta arvamust teemal „Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm“⁽¹⁾,
- võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee ja tööhõivekomitee 3. oktoobri 2014. aasta ühisarvamust strateegia „Euroopa 2020“ vahekokkuvõtte kohta⁽²⁾,
- võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee 10. märtsil 2015. aastal avaldatud aastaaruannet sotsiaalse olukorra kohta Euroopa Liidus 2014. aastal⁽³⁾,
- võttes arvesse 2015. aasta juuni uuringut „The State of Lending: The Cumulative Costs of Predatory Practices“⁽⁴⁾ ja 2008. aasta augusti uuringut „Le panier de la ménagère ... pauvre“⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 15. veebruari 2011. aasta arvamust Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatuste hulka kuuluva vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogrammi kohta⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 8. septembri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa kodanikualgatuse „Right2Water“ järelmeetmete kohta⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 8. juuli 2015. aasta resolutsiooni keskkonnasäästliku tööhõive algatuse kohta. Keskkonnasäästliku majanduse tööhõivepotentsiaali vallandamine⁽⁸⁾,
- võttes arvesse nõukogu 5. oktoobri 2015. aasta otsust (EL) 2015/1848 liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta⁽⁹⁾ ja oma 8. juuli 2015. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni ÜRO lapse õiguste konventsiooni 25. aastapäeva kohta⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 11. juuni 2013. aasta resolutsiooni sotsiaalelamute kohta Euroopa Liidus⁽¹²⁾,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2012. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile põhilistele pangateenustele juurdepääsu kohta⁽¹³⁾,
- võttes arvesse oma 20. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni miinimumsissetuleku rolli kohta vaesuse vastu võitlemisel ja kaasava ühiskonna edendamisel Euroopas⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ ELT C 166, 7.6.2011, lk 18.

⁽²⁾ Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee ühisarvamus nõukogule, ELi nõukogu, 13809/14 SOC 662 EMPL 120 EDUC 297 ECOFIN 876, 3. oktoober 2014.

⁽³⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7744&visible=0>.

⁽⁴⁾ Center for responsible lending, Durham, <http://www.responsiblelending.org/state-of-lending/cumulative/>, http://www.uvcw.be/no_index/cpas/panier-etude-qualitative.pdf.

⁽⁵⁾ Ricardo Cherenti, Belgian Federation of public local social action center, http://www.uvcw.be/no_index/cpas/panier-etude-quantitative.pdf.

⁽⁶⁾ Sotsiaalkaitsekomitee arvamus nõukogule. Euroopa Liidu Nõukogu, 649/11, SOC 124, 15. veebruar 2011.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0294.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0264.

⁽⁹⁾ ELT L 268, 15.10.2015, lk 28.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0261.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0070.

⁽¹²⁾ ELT C 65, 19.2.2016, lk 40.

⁽¹³⁾ ELT C 349 E, 29.11.2013, lk 74.

⁽¹⁴⁾ ELT C 70 E, 8.3.2012, lk 8.

Neljapäev, 14. aprill 2016

- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamust (A8-0040/2016),
- A. arvestades, et aastatel 2008–2013 kasvas ELis vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste arv 117 miljonilt 122,6 miljonini; arvestades, et 2013. aastal oli pärast sotsiaalseid siirdeid vaesuse ohus 16,7 %, tõsist materiaalet puudust kannatas 9,6 % ja väga madala tööhõivega leibkondade osakaal oli 10,7 % ELi elanikkonnast; arvestades, et see on vastuolus strateegias „Euroopa 2020“ määratletud Euroopa Liidu strateegilise eesmärgiga vähendada vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus elavate inimeste arvu vähemalt 20 miljoni võrra 2020. aastaks;
- B. arvestades, et Eurostati metoodika kohaselt on vaesusriski piir 60 % riigi keskmisest ekvivalentsest kasutada jäävast sissetulekuosast;
- C. arvestades, et energiasääst ja energiatõhususe suurendamine, eelkõige eluruumide puhul, aitaks paljudel leibkondadel kütteostuvõimetusest pääseda; arvestades, et Euroopa sissetulekut ja elamistingimusi käsitleva statistika (SILC) kohaselt oli 2015. aastal 10 % ELi kodanikest võlgnevused kommunaalteenuste arвете tasumisel (37 % enimmõjutatud liikmesriigis), 2014. aastal ei suutnud 12 % ELi kodanikest oma kodu piisavalt kütta (60 % enimmõjutatud liikmesriigis), ja 2014. aastal elas 16 % ELi elanikkonnast läbilaskva katusega ja niiskete seintega eluruumides (33 % enimmõjutatud liikmesriigis);
- D. arvestades, et pikaajaliste töötute arv on üle 12 miljoni inimese, kellest 62 % on olnud töötud kauem kui kaks aastat järjest; arvestades, et pikaajalisi töötuid ähvardab suurem vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse oht;
- E. arvestades Euroopa abifondi enim puudust kannatavate isikute jaoks (FEAD) olulisust ja selle jätkusuutlikkust ajal, mil sotsiaalkriisi puudutab üha suuremat hulka eurooplasi;
- F. arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 34 lõikes 3 sätestatakse, et „[s]otsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastu võitlemiseks tunnustab ja austab liit õigust sotsiaalabile ja eluasemetoetusele, et tagada [—] rahuldav elu kõigile neile, kellel puuduvad piisavad elatusvahendid“;
- G. arvestades, et esmavajaduse kaupade ja teenuste hinnad ja seetõttu ka perekondade kulud on vahel ja mõnes riigis tõusnud suhteliselt kiiresti;
- H. arvestades, et nn kroonilisi vaeseid, kes on sageli pikaajalised töötud, kuid töötavad aeg-ajalt väikese palga eest, ja üksi elavaid vallalisi lastega inimesi, kes ei tööta või kes töötavad keskmiselt vähem tunde kui leibkonna peamine palgasaaja, liigitatakse järjepidevalt kõige haavatavamate rühmade hulka;
- I. arvestades, et tänaseni ei ole veel kehtestatud konkreetseid absoluutse vaesuse näitajaid;
- J. arvestades, et halvad või ebapiisavad elamistingimused vähendavad tugevalt võimalusi normaalselt elada; arvestades, et haavatavas olukorras rühmade eluasemete kvaliteet (kaasa arvatud nõuetekohane soojustus jne) on kriisi ajal halvenenud, kuna korrashoidu ei suudeta rahastada; arvestades, et pikaajaline madala kvaliteediga elamispiinall elamine võib mõjutada füüsilist tervist;
- K. arvestades, et perekondade kulude suurenemine seoses eluaseme, toidu, kommunaalteenuste (elekter, gaas, vesi) ja transpordiga ning tervishoiukulude või hariduskulude suurenemine raskendavad strateegias „Euroopa 2020“ seatud vaesuse vähendamise eesmärgi saavutamist;
- L. arvestades, et põhi- ja elementaarsete kaupade ning teenuste maksumus on paljudes ELi liikmesriikides viimastel aastatel kiiresti tõusnud, mis on omakorda suurendanud üldisi majapidamiskulusid;

Neljapäev, 14. aprill 2016

- M. arvestades, et finants- ja majanduskriis ja leibkondade sissetulekute languse koostoime on suurendanud tööpuudust ning sotsiaalset tõrjutust ELis, eriti kõige haavatavamate inimrühmade hulgas, suurendades sotsiaalteenuste koormust;
- N. arvestades, et noorte tööpuudus, mis on niigi kõrgem kui teistes vanuserühmades, on Euroopa Liidus pärast majanduskriisi puhkemist plahvatuslikult suurenenud ning see on ületamas 20 %, ähvardades noori väga varakult vaesusesse paisata; võttes arvesse ÜRO lapse õiguste komitee lõppmärkusi osade Euroopa riikide viimaste korrapäraselt koostatavate aruannete kohta, mis käsitlevad majanduskriisist tingitud vaesuses ja vaesuse ohus elavate laste arvu suurenemist; arvestades, et selline kasv mõjutab õigusi tervishoiule, haridusele ja sotsiaalkaitsele;
- O. arvestades, et vaesus, mille tase on ELi liikmesriikides kõrge juba palju aastaid, mõjutab üha enam majandust, pärsib majanduskasvu, suurendab avaliku sektori eelarvepuudujääki ja vähendab Euroopa konkurentsivõimet;
- P. arvestades, et nõuetekohase eluaseme ja piisava kütte puudumine kahjustab inimese tervist haridust ning sotsiaalset ja tööhõivealast kaasamist, eriti kõige haavatavamate isikute puhul; arvestades, et inimesed kannatavad suutmatuse tõttu oma eluasemeid kütta nii põhja- kui ka lõunapoolsetes liikmesriikides; arvestades, et Euroopa Liidu sissetulekute ja elamistingimuste statistikasüsteemi andmete kohaselt on eluasemekulud (omandivormi alusel) liiga suured mõne liikmesriigi erasektori üüripindadel elavatel üüriühikutel, mida võib selgitada elamispindade madala kvaliteedi ja kõrgete hindadega; arvestades, et paljudel perekondadel raske tulla toime esmavajalike teenuste ja kaupade kuludega, mille üheks põhjuseks on suurenevad energiahinnad;
- Q. arvestades, et kütteostuvõimetus on seotud üldise vaesusega ja seda põhjustavad mitmed alustingimused, sealhulgas tervise ja puuetega seotud küsimused, juurdepääsu puudumine täpselt kohandatud pakkumistele või e-teenustele, väike sissetulek, leibkonnas kasutatava küttesüsteemi liik ning elamute kvaliteet ja energiatõhusus;
- R. arvestades, et töötud, üksikvanemaga perekonnad, madala sissetulekuga perekonnad, lesed, püsivalt haiged, eakad, noored, puudega inimesed ja vähemused on sagedasti kõige haavatavamad ja vaesuse ohus ning kannatavad kõige rohkem suure elukalliduse all;
- S. arvestades, et liikmesriikidevaheline suur lõhe hoolekande ja miinimumsissetuleku tagamisel tähendab, et mõnedes liikmesriikides vähendab hoolekanne vaesusrisi 60 % ja teistes ainult 15 %; arvestades, et hoolekande keskmine mõju vaesusrisi vähendamisele ELis on 35 %;
- T. arvestades, et Eurofoundi peagi ilmuv aruanne „Eluasemed Euroopas“ sisaldab mudelit, mille kohaselt on eluasemete (eluruumide) praeguse puuduliku taseme tõttu (2011. aasta andmetel) ravikulutuste kogukulu ELi 28 liikmesriigi majanduse jaoks hinnanguliselt üle 170 miljardi euro aastas; arvestades, et kui kõik remonditööd ära teha, oleks esimesel aastal tekkiv ravikulude sääst ligikaudu 8 miljardit eurot, mis jätkaks kasu toomist tulevikus;
- U. arvestades, et ÜRO kinnitab, et inimõigus veele ja kanalisatsioonile annab igapäevase õiguse kasutada isiklikuks ja majapidamise tarbeks vett, mis on hea kvaliteediga, ohutu, füüsiliselt kättesaadav, taskukohane, piisav ja nõuetekohane; arvestades, et ÜRO on ühes soovitusel veel märkinud, et kui vee eest nõutakse tasu, ei tohiks see ületada 3 % leibkonna sissetulekust; arvestades, et vee-teenuste erastamine avaldab vaesuses või vaesusriskis elavatele perekondadele negatiivset mõju;

Neljapäev, 14. aprill 2016

- V. arvestades, et kütteostuvõimetus on ELis suurenev probleem ja tõenäoliselt levib see jätkuvalt ka järgmistel aastatel, mis on tingitud oodatavast energiahinnatõusust ning paralleelselt kasvavast sissetulekute ebavõrdsusest ja üldisest vaesusest, korralike küttesüsteemide puudumisest ja majade soojustatuse üldisest halvast kvaliteedist, eriti Vahemeremaades;
- W. arvestades, et ELis elab vaesuses 12 miljoni võrra rohkem naisi kui mehi; arvestades, et sellist ebavõrdsust põhjustavad tegurid hõlmavad soolist palga- ja pensionilõhe, ebakindlat tööd tegevate naiste suurt osakaalu ning asjaolu, et naised on lastehoiu üle jõu käiva maksumuse tõttu sageli sunnitud majanduslikult mitteaktiivsed olema;
- X. arvestades, et sooline palgalõhe, naiste karjääri jooksul kogunenud töötunnid ja tööelu tegelik kestus mõjutavad otseselt naiste elu pensionipõlves; arvestades, et üle 65-aastased naised on arvestatavalt suuremas vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus kui nende meessoost vanusekaaslased, sest naiste keskmine pension on meeste omast madalam – ja tihti märkimisväärselt;
- Y. arvestades, et kütteostuvõimetus, mille all kannatab rohkem kui 100 miljonit eurooplast, peab andma tõhusad vastused energialiit, suurendades kaitsetute tarbijate mõjuvõimu, suurendades kõige kaitsetumate tarbijate jaoks energiatõhusust ja töötades välja parandusmeetmeid, millega muudetakse energia abivajajatele hinna poolest taskukohaseks;
- Z. arvestades, et direktiivis 2012/27/EL kutsutakse liikmesriike üles töötama välja teadlikkuse suurendamise programme ning teavitama ja nõustama üksikisikuid ja leibkondi energiatõhususe teemal;
- AA. arvestades, et kuigi perekonna vaesus on midagi jagamatut ja osadeks lahutamatu, tuleb siiski rõhutada energiaaspekti mõju vaesusele;
- AB. arvestades, et riikide elamu- ja ärihoonete uuendamine energia kasutamise tõhususe suurendamise eesmärgil mõjub otseselt energiakulude vähendamisele, eriti vähemate ressurssidega perekondade puhul, ja edendab töökohtade loomist;
- AC. arvestades, et 22 348 834 leibkonda (ligikaudu 11 % ELi elanikkonnast) kulutavad üle 40 % kasutada olevast sissetulekust eluasemele; arvestades, et Euroopa poolaastas on liiga suured eluasemekulud määratletud jälgimist vajava sotsiaalse suundumusena; arvestades, et 21 942 491 leibkonnal (umbes 10,8 % ELi elanikkonnast) on raskusi majapidamises piisava temperatuuri säilitamisega; arvestades, et EL ja tema liikmesriigid peaksid kiiresti kindlaks tegema, rakendama ja säilitama poliitikameetmeid, sealhulgas eluasemetoetused, mis võimaldavad leibkondadel eluasemekulusid tasuda;
- AD. arvestades, et energiaturu hinnad Euroopas on ühtlustumas, kuid ostujõud ei ühtlustu samas tempos;
- AE. arvestades, et eluase on põhiõigus, mida saab pidada teiste põhiõiguste kasutamise ning neile juurdepääsu ja väärika elu eeltingimuseks; arvestades, et juurdepääsu tagamine abile korraliku ja nõuetekohase eluaseme leidmiseks on liikmesriikidele pandud rahvusvaheline kohustus, mida EL peab arvesse võtma, kuna õigus eluasemele ning abile eluaseme leidmisel on tunnustatud nii ELi põhiõiguste harta artiklis 34, Euroopa Nõukogu poolt vastu võetud muudetud Euroopa sotsiaalhartas artiklites 30 ja 31 kui ka inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 25, ning et see sisaldub paljudes liikmesriikide põhiseadustes;
- AF. arvestades, et eluasemekulud on Euroopa leibkondade kõige olulisem kuluartikkel; arvestades, et eluasemega seotud kulude (maamaks, kinnisvaramaks, üürikulud, energiatarbimine) tõus on ebastabiilsuse ja ärevuse allikas ning seda tuleks käsitleda tõsise probleemina;

Neljapäev, 14. aprill 2016

- AG. arvestades, et halvad elamistingimused ja kütteostuvõimetus on suuremad riikides, kus üüritavate sotsiaalkorterite osakaal on väiksem, st idapoolsetes ja Vahemere piirkonna riikides;
- AH. arvestades, et üüritavate sotsiaalkorterite protsent kõikidest eluruumidest näitab, et lääne- ja põhjapoolsetes riikides on sotsiaalkorterite osakaal ELi keskmisega võrreldes suurem, samas kui Vahemere piirkonna ja idapoolsetes riikides on sotsiaalkorterite osakaal minimaalne (ligikaudu 5 %) või puudub nende sektor täielikult;
- AI. arvestades, et Eurofoundi uuringus väidetakse, et paljude väikese sissetulekuga inimeste jaoks on nn kommunaalvõlad peamine võlgnevuse liik, mida mõnikord tähele ei panda;
- AJ. arvestades, et sotsiaalkorteritel on tähtis roll strateegia „Euroopa 2020“ vaesuse vähendamise eesmärgi saavutamisel, kuna need aitavad tagada tööhõive, sotsiaalse kaasamise ja ühtekuuluvuse kõrge määra, soodustavad tööalast liikuvust ja võimaldavad võidelda vaesusega;
- AK. arvestades, et Eurofoundi aruandes „Access to benefits: reducing non-take-up“ tõstetakse selgelt esile probleemi, et sotsiaaltoetused ja miinimumsissetuleku kavad ei ulatu sageli nendeni, kellel on õigus abi saada; arvestades, et selliste süsteemide loomisest ei piisa ja arvestades, et tuleks tagada toetuste kasutamine nende poolt, kellel on õigus abi saada; arvestades, et arvesse tuleb võtta ka kiiresti, tõhusalt ja mõjusalt sihtelanikkonnani jõudnud toetustest pikema aja jooksul tekkinud sääste;
- AL. arvestades, et kriis on mõjutanud leibkondade eluasemele juurdepääsu tingimusi ning liidus sotsiaalkorteritesse tehtavaid investeeringuid; arvestades, et avaliku sektori kulutused sotsiaalkorteritesse investeerimise jaoks on märkimisväärselt vähenenud ning et seetõttu peavad liikmesriigid ja EL kiiresti tegutsema, et tagada õigus juurdepääsuks korralikule ja taskukohasele eluasemele;
- AM. arvestades, et vaesus ja sotsiaalne tõrjutus on peamised sotsiaalsed tegurid, mis määravad tervisliku seisundi ja elutingimused, sealhulgas oodatava eluea, pidades eelkõige silmas lapseas kogetud vaesuse mõju laste tervisele ja heaolule, ning arvestades, et tervise alased erinevused rikaste ja vaeste vahel on mõistliku hinnaga tervishoiuteenuste juurdepääsu, sissetulekute ja jõukuse vallas ikka veel märgatavad ning suurenevad teatavates valdkondades veelgi;
- AN. arvestades, et Euroopa Liidu Nõukogu sotsiaalkaitsekomitee väljendas 20. mai 2010. aasta arvamuses muret, et praegune majandus- ja finantskriis võib kahjustada kodanike juurdepääsu tervishoiuteenustele ning liikmesriikide tervishoiueelarveid;
- AO. arvestades, et praegune majandus- ja finantskriis võib ELi mitme liikmesriigi tervishoiusektorile nii pakkumise kui ka nõudluse poolest tõsiselt mõju avaldada;
- AP. arvestades, et praegusest majandus- ja finantskriisist põhjustatud piirangud võivad tõsiselt kahjustada liikmesriikide tervishoiusüsteemide rahanduslikku ja korralduslikku jätkusuutlikkust, takistades seeläbi nende territooriumil võrdset juurdepääsu raviteenustele;
- AQ. arvestades, et kui vaesusele lisanduvad muud haavatavust suurendavad tegurid, nagu lapsealisus või vanadus, puue või pärinemine rahvusvähemuste hulgast, suurendab see tervisealase ebavõrdsuse ohtu veelgi, ning teisest küljest võib halb tervis kaasa tuua vaesuse ja/või sotsiaalse tõrjutuse;

Neljapäev, 14. aprill 2016

- AR. arvestades, et Eurostati viimaste andmete kohaselt puudub 21 % ELi 28 liikmesriigi leibkondadest juurdepääs internetile ning et 20 % 16–74aastastest elanikest väidavad, et nad ei ole kunagi internetti kasutanud; arvestades, et leibkondade osakaal, kellel on juurdepääs internetile, on kõige kõrgem Madalmaades (95 %) ning rivi lõpus on Bulgaaria, kus juurdepääs internetile on 54 % leibkondadest;
- AS. arvestades, et digitaalne ühtne turg on Euroopa Komisjoni uue koosseisu üks kümnest prioriteedist ning et tulevikus nõuavad 90 % töökohtadest teatavaid arvutioskusi; arvestades, et kuigi 59 % ELi kodanikest on juurdepääs 4G võrgule, siis maapiirkondades ei küündi see osakaal üle 15 % piiri;
- AT. arvestades, et korralik töökoht on parim viis vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohust pääsemiseks ning et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdamine ja sellele juurdepääsetavus on töökoha otsimisel suureks abiks;
- AU. arvestades, et ÜRO Peaassamblee 28. juuli 2010. aasta resolutsioonis 64/292 „Inimõigus veele ja kanalisatsioonile“ tunnustatakse õigust turvalisele ja puhtale joogiveele põhiõigusena, mis on elu ja kõigi inimõiguste täieliku kasutamise esmatähtis eeltingimus;
- AV. arvestades, et vaesuse seotuse tõttu sooliste aspektidega on vaja terviklikku käsitust, et tegeleda mitmekordse diskrimineerimisega ja selliste küsimustega nagu eluase, energiakulud, avalikud teenused, töökohakindlus, ebakindlad töösuhted ja maksupoliitika;
- AW. arvestades, et vaesusevastaseid eesmärke ei ole võimalik saavutada, kui naiste vaesusega ei tegeleta, sest ülespoole suunatud ühtlustumise saavutamiseks ja vaesuse vähendamiseks on vaja edendada soolist võrdõiguslikkust ning suurendada naiste majanduslikku mõjuvõimu ja emantsipatsiooni;
- AX. arvestades, et vaesuse, elukalliduse ja sissetuleku kohta andmete kogumine ja nende valdkondade reguleerimine leibkondade kui moodulite alusel eeldab ühtsust ja ressursside võrdset jagunemist majapidamise iga liikme vahel; arvestades, et tegelikult on majapidamised väga erinevad ning ressursid võivad jaguneda ebavõrdset ja soopõhiselt, mis tähendab, et poliitikakujundamisel tuleks lähtuda üksikisiku kuludest ja sissetulekutest;
- AY. arvestades, et 17 % leibkondadest, kus on ainult üks lapsevanem (valdavalt naine), ei suuda tagada oma kodu kütet, kuid kogu elanikkonnas on see osakaal kõigest 10 %; arvestades, et energia hulgimüügihinnad on langenud, ent jaemüügihinnad kasvavad ja suurendavad kulusid; arvestades, et ELis puudub paraku üleliiduline kütteostuvõimetuse määratlus, ehkki see nähtus puudutab ebaproportsionaalselt suurel määral naisi;
- AZ. arvestades, et noorte naiste seas on töötuse määr kõrgem kui teistes vanuserühmades, mistõttu ähvardab noori naisi oht langeda juba noorena vaesusse;
- BA. arvestades, et kuigi kasvavad majapidamiskulud ja liiga suured eluasemekulud on naiste kodutuse üheks peamiseks põhjuseks, tuleb naiste kodutuks jäämise ja kodust lahkumise määra ja põhjuste kohta teha rohkem uurimistööd; arvestades, et leibkonna ja üksikisiku võlakooamad sõltuvad otseselt majapidamiskuludest ning on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse olulised põhjused;

Neljapäev, 14. aprill 2016

Peamised soovitused

Vastavalt käesolevas resolutsioonis välja töötatud soovitustele:

1. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles investeerima täielikult vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastasesse võitlusesse ning võtma vastu integreeritud strateegia, et võidelda nende erinevate vormidega tervikliku lähenemisviisi abil, mis ühendab parimate tavade alusel majandus-, haridus-, tööhõive-, energia-, transpordi- ja sotsiaalpoliitika;
2. kutsub liikmesriike üles ühinema talvise kütmise katkestamise moratoriumiga, millega tagatakse, et kindlaksmääratud talveperioodil ei saa katkestada ühegi leibkonna energiavarustust või et nendel leibkondadel, kellel see on katkestatud, tuleb taastada energiavarustus, rõhutades, et seotud kulud on oma olemuselt riigi vastutusalas, sest sotsiaalpoliitika kuulub ennekõike riikide valitsuste pädevusvaldkonda; ergutab liikmesriike hindama meetmeid, mida on vaja võtta, et täita Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) standardeid eluaseme piisava temperatuuri kohta;
3. kutsub komisjoni üles viima läbi mõjuhinnangut miinimumsissetuleku kavade kohta ELis ning kaaluma edaspidiseid meetmeid, mille puhul võetakse arvesse iga liikmesriigi majanduslikku ja sotsiaalset olukorda, ning hinnangut selle kohta, kas need kavad võimaldavad leibkondadel rahuldada isiklike põhivajadusi; kutsub komisjoni üles hindama sel põhjal seda, millisel viisil ja milliste vahenditega võib tagada liikmesriigi tasandil piisava miinimumsissetuleku vastavalt riiklikele tavadele ja traditsioonidele, austades samas nende iseärasusi, et toetada sotsiaalset sidusust kogu ELis;
4. kutsub liikmesriike üles tagama, et riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused kasutaksid tulemuslikumalt, sihipärasemalt ja rohkem kontrollitumal viisil Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde, et võidelda kütteostuvõimetusega, tõusnud elamiskuludega, sotsiaalse tõrjutusega, halbade eluasemetingimustega ning elamupindade puuduliku kvaliteediga; on veendunud, et komisjon peaks võimaldama selles valdkonnas suuremat paindlikkust;
5. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pühendama ühte tippkohtumist vaesuse, äärmise vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamisele ning inimväärse elu tagamisele;

ELi poliitika vaesusevastase eesmärgi saavutamiseks

6. peab kahetsusväärseks vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus elavate inimeste arvu suurenemist, kuigi strateegia „Euroopa 2020“ eesmärk on vähendada vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus elavate inimeste arvu vähemalt 20 miljoni võrra; peab kahetsusväärseks ka seda, et vaesuse näitajad on paranenud ainult mõnes liikmesriigis; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles taaskinnitama oma pühendumist vaesuse vähendamise eesmärgile, mille saavutamisest liigutakse järjest kaugemale;
7. kutsub liikmesriike üles pakkuma kõigile kättesaadavat ja piisavat sissetulekutoetust, sealhulgas miinimumsissetulekut niikaua, kui see on vajalik, ning pakkuma erinevaid hüvitisi vaesusega toimetulekuks, kui kulusid ei ole võimalik lühikese aja jooksul vähendada; rõhutab abikõlblikkuse kriteeriumite kindlaksmääramise tähtsust, et saada kasu piisavast miinimumsissetulekukavast;
8. kutsub liikmesriike üles läbi vaatama poliitika, mis võib tuua kaasa vaesuse suurenemise, ja seda kohandama;
9. palub komisjonil uurida võimalust pikendada enim puudustkannatavate isikute Euroopa abifondi ka pärast programmitöö perioodi 2014–2020, ning seda rohkem koordineerida teiste Euroopa fondidega, eriti Euroopa Sotsiaalfondiga, ja aktiivse tööhõivepoliitikaga, et hõlbustada enim puudust kannatavate inimeste tööturule sisenemist ning hinnata seda, mil määral enim puudust kannatavad ja haavatavad elanikerühmad, näiteks noored naised, üksikvanemaga perekonnad, puudega ja eakad naised on programmist kasu saanud;

Neljapäev, 14. aprill 2016

10. palub liikmesriikidel lihtsustada vaesuse vastases võitluses osalevate ühingute juurdepääsu Euroopa abifondile enim puudust kannatavate isikute jaoks, suurendamata nende ühingute halduskoormust, kellel on sageli liiga vähe töötajaid;
11. palub komisjonil ja liikmesriikidel kehtestada mehhanismid kogemus- ja vabaõppes omandatud oskuste tunnustamiseks;
12. rõhutab, et niisuguste vahendite nagu noortegarantii kasutamisel tuleb lähtuda selle piirkonna tööhõivestruktuuri tervikpildist, kus neid vahendeid rakendatakse; selleks on vaja tööhõiveametid ümber kvalifitseerida, nimelt abistada kasutajaid, võtta arvesse kõigi kasutajate eripära, ajakohastada oskusi ja keskenduda arenguvaldkondadele vahetute kontaktide loomise abil ettevõtjatega, et nad annaksid teada, milliste oskustega võimalikke töötajaid nad vajavad;
13. tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle teha ettepanek Euroopa sotsiaalõiguste samba loomiseks; tuletab meelde, et see samm peaks viima ellu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 9;
14. toetab komisjoni kavatsust tagada liidule sotsiaalvaldkonnas AAA-reiting, esildades selleks uued meetmed, et parandada sotsiaal- ja tööhõivepoliitika tulemuslikkust, mille hulka kuulub selge strateegia sotsiaalse tõrjutuse sooliste aspektidega võitlemiseks;
15. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja, võtma vastu ja rakendama strateegiale „Euroopa 2020“ vastavat vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamise ELi raamistikku, mis koosneb konkreetsetest meetmetest ja tegevustest ning hõlmab ka kütteostuvõimetust;
16. tuletab meelde Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal „ELi kooskõlastatud poliitikameetmed kütteostuvõimetuse ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks“ ning võtab teadmiseks komitee soovitusi luua Euroopa vaatluskeskuse vaesuse, sh eelkõige kütteostuvõimetuse, jälgimiseks. Kõnealuse vaatluskeskuse tegevuses peaksid osalema kõik sidusrühmad, ning ta peaks panustama (koos Eurostatiga) kütteostuvõimetuse Euroopa näitajate kehtestamiseks tehtavasse töösse, olukorra hetkeseisu hindamiseks ja parimate tavade määramiseks ning soovitude koostamiseks selle kohta, kuidas kõnealust probleemi paremini ennetada ja käsitleda, ning Euroopa solidaarsuse loomise kõnealuses valdkonnas; rõhutab, kui tähtis on töötada välja näitajad ja koguda andmeid kütteostuvõimetusega seotud leibkondade tarbimise ja kulude kohta, et pakkuda usaldusväärset teavet ning võimaldada tõenduspõhist poliitikakujundamist ja tulemuslikku järelevalvet;
17. on seisukohal, et vaesus ja sotsiaalne tõrjutus kätkeb endas põlvkondadevahelist komponenti, ning seepärast rõhutab vajadust võimaldada lastele, kes elavad allpool vaesuspiiri olevates perekondades, juurdepääs haridusele, ja pooldab poliitikameetmeid selleks, et vältida haridussüsteemist varakult lahkumist;
18. kutsub liikmesriike kasvava vaesuse kontekstis üles suurendama oma jõupingutusi, et aidata vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus elavaid inimesi, mis hõlmab tugevat soolist perspektiivi, näiteks nõukogu soovitusel vormis, et saavutada strateegias „Euroopa 2020“ kehtestatud vaesuse vähendamise eesmärki;
19. kordab, kui oluline on anda naistele ja tütarlastele hariduse, sh nii formaalse kui ka mitteformaalse hariduse kaudu rohkem mõjuvõimu ning kui oluline on haridus soostereotüüpide ja vaesuse häbistamise vastu võitlemisel ja naiste sissetuleku suurendamisel, kuna haridus võimaldab kaasata naisi sektoritesse, kus nad on seni olnud alaesindatud (näiteks teadus, tehnoloogia, inseneriteadused ja ettevõtlus), ning kutsub komisjoni üles hõlmama naiste kutseõppe eesmärgi riigipõhistesse soovitusesse;
20. nõuab, et iga liikmesriik esitaks oma vaesuse vähendamise kava kohta üksikasjaliku kirjelduse ning näitaks, kuidas käsitletakse asjaomases strateegias vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse soolisi aspekte;

Neljapäev, 14. aprill 2016

Vaesuses elavate leibkondade vahendid ja sissetulek

21. rõhutab, et inimväärne sissetulek on põhjapaneva tähtsusega tegur väärikalt elamise võimaldamiseks; rõhutab, et kuigi tööhõive võib olla peamine pääsetee vaesusest, on tähtis omada piisavat miinimumsissetulekut, mis aitaks inimestel täita põhivajadused; tuletab meelde, et 2013. aastal oli 16,7 % ELi 28 liikmesriigi elanikkonnast pärast sotsiaalseid siirdeid vaesuse ohus, mis tähendab, et nende kasutada olev sissetulek jäi allapoole nende riiklikku vaesusriski piiri ning palgavaesus ja absoluutne vaesus on lubamatult suur;

22. palub komisjonil anda Euroopa poolaasta raames liikmesriikidele soovitusi sotsiaalse sidususe edendamise nimel vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu tõhusaks võitluseks rakendatava poliitika ja läbiviidavate reformide kohta, võttes seejuures arvesse iga liikmesriigi eripära;

23. tuletab meelde Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal „Euroopa miinimumsissetulek ja vaesuse näitajad“; tuletab meelde, et arvamuses toetatakse piisava miinimumsissetuleku Euroopa raamistiku loomist, mis peaks kehtestama ühised normid ja näitajad, pakkuma meetodeid selle rakendamise jälgimiseks ja parandama dialoogi sidusrühmade, liikmesriikide ja ELi institutsioonide vahel; on seisukohal, et selline raamistik peaks olema tõendus- ja õigustepõhine ning võtma arvesse iga liikmesriigi sotsiaalset ja majanduslikku olukorda ning järgima subsidiaarsuse põhimõtet;

24. rõhutab, et miinimumsissetuleku kavad peaksid ära hoidma leibkondade tõsise materiaalse puuduse ja nad sellest välja tooma ning võimaldama vaesuspiirist kõrgemat sissetulekut; tuletab meelde, et riikliku tasandi miinimumsissetuleku kavad on peamine vahend, et viia ellu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 9, millega nähakse ette piisava sotsiaalse kaitse tagamine, võitlemine sotsiaalse tõrjutuse vastu, ühiskonnaelus osalemine ja inimeste tervise kaitse ning võrdsemad võimalused; jagab Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, et miinimumsissetuleku kavasid peaks täiendama elukestev õpe, sidusrühmade kaasamine ja aktiivne tööturupoliitika, mis on suunatud töötute abistamisele tööturule naasmisel ja inimväärse töökoha leidmisel;

25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles andma teavet ja aitama ning toetama vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus elavatel inimestel teha teadlikke otsuseid oma energiatarbimise suhtes ning toetama valitsusväliseid osalejaid ja kohalikke omavalitsusi, kes pakuvad sihipäraseid energiaalaseid konsultatsioone ja koolitavad energiakonsultante, samuti kohustama energiaga varustajaid lisama energiaarvetele leibkondade jaoks teabe energiatarbimise vähendamise ja energiatõhususe suurendamise kohta;

26. ergutab komisjoni ja liikmesriike kasutama vajaduse korral nõuetekohaste eluasemete suhtes ennetavat poliitikat, et tagada juurdepääs kvaliteetsetele eluasemetele; kutsub liikmesriike üles kohaldama kiireloomuliste sotsiaalsete meetmete vajaduse korral mõistlikku üüripoliitikat ning rõhutab, et nendega peab kaasnema pikaajalised eluaseme- ja kogukonnaprogrammid, et suurendada eluasemete arvu erinevate sotsiaalselt ebasoodsas olukorras sihtrühmade jaoks; rõhutab, et kogu ELis on siiski vaja tõhusate meetmete võtmist, et vältida edasiste kinnisvaramullide tekkimist, näiteks tarbijaõiguste tulemuslik reguleerimine eluasemelaenu turu puhul; ergutab sellesuunalist poliitikat, mille eesmärk on abistada rahalistes raskustes leibkondi nende peamiseks elukohta jäämisel;

27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et Euroopa Liidu kodanike põhiõigus eluasemetoetusele on inimväärne elu eeltingimus; kutsub üles tunnistama taskukohaste üürieluasemete olulisust madala sissetulekuga inimeste eluaseme võimaldajana ning nõuab tungival, et liikmesriigid tagaksid piisavalt mõistliku hinnaga eluasemeid;

28. rõhutab, et eakamate inimeste vaesus on paljudes liikmesriikides suur probleem; kutsub ELi riike seetõttu üles reformima pensionisüsteeme, et tagada pensionisissetulekute piisav tase ning pensionisüsteemide jätkusuutlikkus ja turvalisus;

Neljapäev, 14. aprill 2016

29. kutsub komisjoni üles tegelema kodutusega, mis on üks vaesuse äärmuslik vorm, eelkõige kodutute ja külmades kodudes elavate inimeste suremusega talvel; kutsub liikmesriike üles hindama ümber oma edusamme sellise vaesuse äärmusliku vormi kaotamisel;

30. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kiiresti kindlaks tegema, rakendama ja säilitama poliitikameetmed, sealhulgas eluasemetoetuste pakkumine, mis võimaldavad leibkondadel eluasemekulusid tasuda, võttes arvesse, et 22 348 834 leibkonda (ligikaudu 11 % ELi elanikkonnast) kulutavad üle 40 % kasutada olevast sissetulekust eluasemele ja 21 942 491 leibkonnal (ligikaudu 10,8 % ELi elanikkonnast) on raskusi majapidamises piisava temperatuuri säilitamisega;

31. märgib, et madala sissetulekuga ja vaesuses või vaesusriskis elavad leibkonnad sõltuvad rohkem taskukohaste ja kvaliteetsete avalike teenuste osutamisest; kutsub liikmesriike üles leidma vajalikud avaliku sektori vahendid, mis võimaldavad pakkuda madala sissetulekuga leibkondadele kvaliteetseid ja taskukohaseid avalikke teenuseid;

Vaesuses elavate leibkondade majapidamiskulud

32. tunneb heameelt komisjoni töö üle võrdluseelarve valdkonnas, mis on samm õiges suunas, pidades silmas, et vaesuses elavate leibkondade sissetulekute ja kulude tasakaalustatum käsitlemine andmepõhise lähenemisviisi alusel on endiselt tulevikus ootav väljakutse; juhib tähelepanu sellele, et toetuste arvutamiseks ja nende piisavuse kontrollimiseks võiks kasutada leibkondade kulutusi kajastavaid võrdluseelarveid; on seisukohal, et selline vahend on väga väärtuslik ELi sotsiaalse ühtekuuluvuse uuesti elavdamiseks, ebavõrdsuse vähendamiseks ning strateegia „Euroopa 2020“ vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamise eesmärgi saavutamiseks; rõhutab, et vaesuses elavate leibkondade majapidamiskulude vähendamine avaldab soodsat mõju nii asjaomastele leibkondadele kui ka – eelkõige kohalikule – majandusele ja sotsiaalsele sidususele;

33. tuletab meelde, et vaesuses elavad leibkonnad kulutavad suurema osa oma sissetulekust toidule, eluasemele ja kommunaalarvetele; nõuab seetõttu, et komisjon viiks oma poliitika vaesusevastase võitlusega vastavusse, et parandada parimate tavade vahetust ning soodustada korrapärast dialoogi vaesuses elavate isikutega, et tagada, et nad panustavad neid mõjutavasse poliitikasse;

34. rõhutab, et seni puudub liidu tasandil kütteostuvõimetuse määratlus ning seetõttu on väga raske õigesti hinnata liidu vaesuses elavate leibkondade selles vallas vaesuse tõsidust, põhjusi ja tagajärgi; kutsub komisjoni üles töötama koos sidusrühmadega välja kütteostuvõimetuse ühise määratluse ning tuvastama leibkondade haavatavust põhjustavad tegurid;

35. kutsub komisjoni üles esitama mõjuhindanguid ja teavet kütteostuvõimetusega võitlemise parimate tavade kohta liikmesriikides; rõhutab, et energia peab olema kõigile liidu kodanikele taskukohane;

36. rõhutab, et on väga tähtis hoida ära tulevane oht, et üha enam noori libiseb kütteostuvõimetuse piirist allapoole;

37. märgib, et juba noorena saadud majandus- ja finantsalane haridus parandab tõendatult majanduslike otsuste tegemist hilisemas elus, sh kulude ja sissetuleku haldamist; soovib vahetada parimaid tavasid ja edendada haridusprogramme, mille sihtrühmaks on haavatavatesse ja tõrjutud elanikkonnarühmadesse kuuluvad naised ja tütarlapsed, keda ähvardab vaesus ja sotsiaalne tõrjutus;

38. rõhutab, et märkimisväärne osa inimestest, kes seisavad silmitsi kütteostuvõimetusega, elavad vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus ning seetõttu ei saa endale lubada esmase ettemaksena tehtava investeeringu tegemist energiatõhususe seadmetesse, näiteks soojustusse või taastuvenergia ressursidesse; juhib tähelepanu asjaolule, et see viib nõiaringsini, kus pidevalt kulutatakse vajalikust suurem osa leibkonna sissetulekust kommunaalravetele, samas kui energia ebatõhusa kasutamise või energia puudumise eelolevate küsimuste hulgas võimalik tegeleda;

Neljapäev, 14. aprill 2016

39. kutsub komisjoni, Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituuti ja liikmesriike üles uurima naiste kodutust ning selle põhjuseid ja ajendeid, sest senised andmed ei kajasta seda nähtust piisavalt; märgib, et soopõhised elemendid, mida tuleks arvesse võtta, hõlmavad soopõhist majanduslikku sõltuvust, ajutist eluaset või sotsiaalteenuste vältimist;

40. toetab algatust koostada näitlik eeskujuks olev eelarve ning palub komisjonil arvestada selle koostamisel ka soospetsiifilisi üksikasju, sh leibkondades ilmnevat soolist ebavõrdsust;

41. on seisukohal, et samuti tuleb haavatavuse ja tõrjutuse potentsiaalse tegurina arvesse võtta naiste pikemat oodatavat eluiga;

Vaesusega ja kütteostuvõimetusega võitlemise sihipärane rahastamine ja poliitika

42. kutsub liikmesriike ja ELi üles pakkuma madala sissetulekuga leibkondadele nt EIP kaudu mikrolaene või intressita või madalate intressimääradega laene, et toetada neid esmase investeeringu tegemisel taastuvenergiasse või energiatõhususse, näiteks soojustusse, päikeseenergiasse ja energiatõhusatesse seadmetesse;

43. nõuab tungivalt, et liikmesriikide investeeringud nii uutesse elamutesse kui ka juba olemasolevate elamute renoveerimisse põhineksid energiatõhususel;

44. tuletab meelde, et teatavate poliitikavaldkondade ja liidu vahendite sihipärasel suunamisel vaesuses elavate leibkondade energiakulude vähendamisele, investeerides selleks taastuvatesse energiaallikatesse või energiatõhususse, on keskpikas perspektiivis mitmekordne positiivne mõju: asjaomaste inimeste elamistingimuste ja tervise parandamine, majapidamiskulude ja seega vaesuses elavate perede eelarvekoormuse vähendamine, kohalike investeeringute suurendamine, kohalike töökohtade loomine ja strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamisele kaasaaitamine;

45. rõhutab ühtlasi vajadust teostada vahendite kasutamise üle järelevalvet ja lihtsustada nende vahendite kohta teabe saamist ja nende kättesaadavust;

46. rõhutab, kui oluline on tegeleda vaesuse vastu võitlemisega mitte ainult sotsiaal- või poliitilisest aspektist, vaid ka majanduslikust aspektist, mis annab keskpikas perspektiivis tulemusi; rõhutab, et komisjon peab oma prioriteetide hulka lisama vajaduse võidelda praeguste ebavõrdsust tekitavate muutuste vastu, mis kahjustavad märkimisväärselt majanduskasvu ja mõjutavad väga negatiivselt ühtekuuluvust ja vaesust;

47. rõhutab rolli, mida EL ja liikmesriigid täidavad leibkondade energiakulude vähendamises, EL energiavarustuse tagamisel, et ennetada suuri hinnakõikumisi ja spekulatsioonide energiaturul, luues tugevamad omavahelised ühendused ja suurema turuintegratsiooni ning säästvasse energiasse investeerimise ning suurendades investeerimist taastuvenergia alastes teadusuuringutesse, ning liikmesriigid oma leibkondade energiatõhusust toetava poliitika tugevdamisel, pöörates seejuures erilist tähelepanu võrguvälisele vaesuses elavatele leibkondadele ja sotsiaalsele tõrjutusele; on seisukohal, et tarbijakaitse peaks olema liidu prioriteetide hulgas;

48. peab kahetsusväärseteks finantsspekulatsioone loodusvarade ja energiaallikatega, eriti nendega, mida ei saa mujale üle viia, näiteks hüdroelektriressursid, ning nõuab seepärast tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid ka piisava maksustamise teel vajalikud abinõud vaeste perekondade energiakulude vähendamiseks, kasutades selleks asjakohasest maksustamisest saadud tulusid;

49. väljendab heameelt asjaolu üle, et energiatõhususe ja taastuvate energiaallikatega seotud investeeringud võivad olla abikõlblikud 2014.–2020. aasta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames, võttes arvesse nende olulisust energiaga seotud majapidamiskulude vähendamisel; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama kütteostuvõimetusega tegelemisel täielikult ära Euroopa fondide võimalusi; rõhutab, et tuleb leida lahendus takistustele, mis ei võimalda fondide tulemuslikku kasutuselevõttu, näiteks väikeste organisatsioonide juurdepääs Ühtekuuluvusfondile või puudulik teave eelkõige taotlusnõuete kohta;

Neljapäev, 14. aprill 2016

50. tuletab meelde, et vahendite suunamiseks toetusesaajatele, kes tegelevad vaesuses elavate leibkondadega või on osa nendest, on vajalikud teatavad eeltingimused, mis on paremini täidetud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kui suuremate fondide, nagu ERFi puhul;

51. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles lihtsustama ristfinantseerimise mehhanismide kasutamist, eriti ESFi ja ERFi vahel, kütteostuvõimetute leibkondadele suunatud taastuenergia või energiatõhususe projektide puhul; rõhutab mitmest fondist rahastatavate programmide mitmekordset kasu valdkonnaüleste küsimuste, nagu kütteostuvõimetusega seotud probleemide lahendamisel;

52. rõhutab, et madala sissetulekuga leibkondade eluasemete kvaliteet maapiirkondades kipub olema väga halb, olgu tegemist üüri- või omanikega; tuletab meelde, et see süvendab suurte kommunaalkulude nn seotuse efekti, mis ei jäta võimalusi energiakulude vähendamise investeerimiseks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama LEADERi ja EAFRD suunatud kütteostuvõimetusega tegelemisel maapiirkondades, suunates rakenduskavad ja vahendid eelkõige mitmekesise taastuenergia tootmise kohalikes võrkudes, mis hõlmab hoonete energiatõhususe meetmeid kütteostuvõimetute leibkondade jaoks;

53. tuletab meelde, et üüri- ja omanikel on piiratud juurdepääs energiatõhususe rahastamisele, kuna nad ei ole kinnisvara omanikud; tuletab meelde, et üüri- ja omanikud võivad olla investeerimiseks vähem motiveeritud, kuna nad kolivad koduomanikest lihtsamini ja sagedamini; kiidab heaks komisjoni katseprojekti „Kütteostuvõimetuse – kriisi mõju hindamine ning olemasolevate ja võimalike uute meetmete läbivaatamine liikmesriikides“, mille eesmärk on selle küsimusega tegeleda; kutsub komisjoni töötama katseprojekti tulemuste põhjal välja tingimused ELi vahendite kasutamiseks üüri- ja omanike võetavate energiatõhususe meetmete jaoks;

54. tuletab liikmesriikidele meelde, et vähemalt 20 % kõigist ESFi vahenditest igas liikmesriigis tuleb eraldada sotsiaalse kaasatuse edendamise, vaesuse ja igasuguse diskrimineerimise vastu võitlemise eesmärgi saavutamiseks ja et sotsiaalse kaasamise meetmeteks võib kasutada ka Euroopa abifondi enim puudust kannatavate isikute jaoks;

55. rõhutab kohest kergendust ja elamistingimuste paranemist enim puudust kannatavatel leibkondadel, kui need leibkonnad varustatakse väikeste odavate taastuenergia allikatega, nt päikesepaneelidega energiavõrguga ühendamata majade puhul;

Sotsiaalsete eesmärkide sidumine energiapoliitikaga

56. väljendab heameelt asjaolu üle, et Euroopa energiapoliitika alastes õigusaktides, eelkõige energiatõhusust käsitlevas direktiivis 2012/27/EL ja hoonete energiatõhusust käsitlevas direktiivis 2010/31/EL, tunnustatakse sotsiaalseid eesmärke energiatõhususe poliitika valdkonnas; peab kahetsusväärseks, et liikmesriigid ei kasuta täielikult ära direktiivi 2012/27/EL asjaomaseid sätteid, et keskenduda kütteostuvõimetutele leibkondadele ning sotsiaalrajadele (artikli 7 lõige 7); palub komisjonil energiatõhususe paketi läbivaatamise ja mõju hindamise raames analüüsida artikli 7 lõike 7 ja artikli 5 lõike 7 kohaldamist ja kasutamist; palub ühtlasi komisjonil selle analüüsi alusel kaaluda artikli 7 ja eriti selle lõike 7 tugevdamist, et julgustada liikmesriike lisama oma energiatõhususkohustuste kavadesse sotsiaalsed eesmärgid;

57. tuletab meelde, et ka kohalikel asutustel on oma roll alternatiivsete rahastamisvahendite edendamisel, muu hulgas koostöömodelid ning kollektiivostulepingute edendamine, mille abil saavad tarbijad oma energiavajadused ühendada ja seeläbi madalamad energiahinnad saavutada; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama kohalike asutuste rolli kütteostuvõimetuse leevendamisel;

58. kutsub liikmesriike üles täitma Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) standardeid eluaseme piisava temperatuuri kohta, toetades kõige haavatavamaid rühmi, eriti lapsi, eakaid, püsivalt haigeid ja puudega inimesi, nende tervise ja heaolu kaitsmiseks;

Neljapäev, 14. aprill 2016

59. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid viivitamata meetmeid, et tegeleda ebakindlate töökohtadega, mis ei võimalda üksikisikutel saada korrapärast ja kindlat sisetulekut, takistades seega edukat eelarvestamist ja majapidamisarvete maksmist;

60. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles andma kooskõlas ÜRO säästva arengu eesmärkidega kõikidele juurdepääsu taskukohasele, usaldusväärsele, jätkusuutlikule ja ajakohasele energiale;

Eluase ja vaesus

61. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles esitama otsustavaid meetmeid sotsiaalkorterite kohta ja suurendama Euroopa fondide kaudu energiatõhususe alaseid investeeringuid üüritava sotsiaalkorteritesse; soovib liikmesriikidel tegeleda kvaliteetsete sotsiaalkorterite pakkumise arendamisega, et tagada kõigile, eelkõige kõige vaesematele juurdepääs nõuetekohasele eluasemele; ergutab liikmesriike kasutama jätkuvalt oma võimalusi, et tagada sotsiaalkorterite jaoks alternatiivsed õiguslikud skeemid; soovib liikmesriikidel toetada tarbijate ühendusi;

62. rõhutab kvaliteetse ja kättesaadava lapsehoiu tähtsust, mis võimaldab vanematel tööle naasta ja oma sissetulekut suurendada; rõhutab selle tähtsust eelkõige üksikvanemate jaoks ja kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kehtestama meetmeid lastehoiu pakkumise viivitamatuks parandamiseks;

63. märgib, et energiatõhususe suurendamine, renoveerimine ja taastuenergia osakaalu tõstmine on kütteostuvõime tuse vastases võitluses äärmiselt olulised; peab murettekitavaks, et eluaseme renoveerimise poliitikas ei keskenduta sageli nendele, kes on kõige haavatavamas olukorras; kordab, et eluaseme renoveerimise poliitika peab keskenduma esmajoones vaestele, majanduslikult tõrjutud ja haavatavas olukorras leibkondadele, pannes rõhku inimestele, keda ohustab sooline ebavõrdsus ja mitmekordne diskrimineerimine;

64. juhib tähelepanu sellele, kui olulised on sotsiaalne ettevõtlus ja alternatiivsed ärimudelid (näiteks ühistud ja vastastikused ühingud) naiste sotsiaalse kaasatuse soodustamiseks ja nende majandusliku mõjuvõime suurendamiseks, eriti tõrjutud kogukondades, ja neile suurema majandusliku iseseisvuse tagamiseks;

65. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaasama sidusrühmi ja algatama arutelusid, mille eesmärk on toetada ja hõlbustada vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate isikute ning eelkõige naiste ja tütarlaste otsesest kaasamisest sotsiaalset kaasamist käsitleva poliitika kujundamisse kõikidel tasanditel;

66. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kehtestama meetmeid, et kaotada ELis ennekuulmatu sooline palgalõhe, mis moodustab praegu 16 % ja tõuseb pensionide puhul 39 %ni, ja rõhutab selle meetme keskset tähtsust naissoost üksikvanemate jaoks, kelle majapidamiskulud võivad osutada tõeliselt koormavaks;

67. märgib, et üksikvanemad, kellest suur osa on naised, elavad keskmisest kõrgemas vaesusriskis (34 %); märgib, et peamine tegur, mis nimetatud suuremat riski põhjustab, on asjaolu, et lapsehoolduskulude tõttu seisavad üksikvanemad silmitsi tööhõivest kõrvaletõrjumisega või töötavad ebakindlatel madalalt tasustatud töökohtadel; nõuab liikmesriikidelt tegutsemist, et võtta vastu õigusaktid äraelamist võimaldava töötasu kohta, mis tagab töötajate põhivajaduste rahuldamise;

68. märgib, et sooline palga- ja pensionilõhe on naiste vaesuse peamised põhjused; märgib, et naiste tõrjutus majanduse teatavatest sektoritest, kus on traditsiooniliselt domineerinud mehed (näiteks tehnoloogia, teadus, kõrgem juhtkond ja vastutavad ametikohad), ning naiste ülesindatus üsna madalat sissetulekut võimaldavates sektorites (hooldus, avalikud teenused, osaline tööaeg ja madalapalgaline ebakindel töö) mõjutab naiste vaesust pikas perspektiivis; väljendab muret seoses asjaoluga, et vaesuse feminiseerumine on osaliselt tingitud kauaaegsetest soolise mittevõrdõigussikkuse normidest, mille tulemusena tähtsustatakse tööstuspoliitikas ja palgakujunduslepingutes sektoreid, kus domineerivad mehed (näiteks finantssektor);

Neljapäev, 14. aprill 2016

69. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tegelema naiste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega, tehes algatusi kvaliteetsete ja äraelamist võimaldava palgaga töökohtade tagamiseks sektorites, kus domineerivad naised; juhib tähelepanu sellele, kui suurt rolli võivad ametiühingud etendada naiste esindamisel ja nende mõjuvõimu suurendamisel töökohal ja nende tõrjutuse vastu võitlemisel; kutsub liikmesriike üles algatama ja viima läbi töödandjapõhised ja sektoripõhised palgauuringud, et tuua võrdse tasustamise saavutamise kiirendamiseks välja ebavõrdsed palgaskeemid, mis mõjutavad samadel töökohtadel töötavaid naisi ja mehi;

70. rõhutab, et vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastases võitluses tuleb rakendada sihipärast poliitikat, et tegeleda konkreetsete soolise ebavõrdsuse vormide ja mitmekordse diskrimineerimise all kannatavate haavatavate ja tõrjutud elanikkonnarühmade eriomaste asjaoludega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jätkama poliitika väljatöötamist, et tegeleda puudega ja eakate naiste, naissoost pagulaste ja rändurite, roma naiste, etnilistesse vähemusrühmadesse kuuluvate naiste, maapiirkondades ja puudustkannatavates piirkondades elavate naiste, üksikemade ning naissoost kõrg- või ülikooliõpilaste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega;

Vaesus ja juurdepääs tervishoiuteenustele

71. tuletab meelde, et kvaliteetse tervishoiu universaalteenuse kättesaadavus võrdsel tingimustel on rahvusvaheliselt tunnustatud põhiõigus, eelkõige ELis;

72. tuletab meelde, et juurdepääs tervishoiuteenustele on sageli piiratud rahaliste või piirkondlike piirangute tõttu (näiteks hajaasustusega piirkondades) ning seda eelkõige igapäevase arstiabi (nagu hambaravi või silmaarstiteenus) ja selle ennetamise puhul;

73. rõhutab, et kui vaesusele lisanduvad muud tundlikkust suurendavad tegurid (nagu lapsealisus või vanadus, puue või pärinemine rahvusvähemuste hulgast), suurendab see tervisealase ebavõrdsuse ohtu veelgi, ning et halb tervis võib kaasa tuua vaesuse;

74. rõhutab tervishoiu- ja hoolekandeteenuste tähtsust töösüste täiendamisel, inimeste sotsiaalse integratsiooni edendamisel ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemisel;

75. tervitab komisjoni teatist „E-tervise 2012.–2020. aasta tegevuskava: innovatiivne tervishoid 21. sajandil“, milles tuuakse välja täiendavad meetmed, et eelkõige parandada juurdepääsu tervishoiuteenustele, vähendada tervishoiukulusid ja tagada suurem võrdsus Euroopa kodanike vahel;

76. kutsub Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles jätkama tööd sotsiaal-majandusliku ebavõrdsuse vähendamiseks, mis võimaldaks aja jooksul vähendada ka tervishoiualast ebavõrdsust; kutsub komisjoni ja liikmesriike samuti üles inimväärikuse, vabaduse, võrdsuse ja solidaarsuse universaalsetest põhiväärtustest lähtudes keskendumise selliste tundlike rühmade nagu vaesuses elavate inimeste vajadustele;

77. kutsub liikmesriike üles lahendama tervishoiuteenuste ebavõrdse kättesaadavuse probleeme, mis mõjutavad igapäevaelu, näiteks hambaravi või silmaarstiteenuse valdkonnas;

78. nõuab tungivalt, et komisjon annaks endast parima, et ergutada liikmesriike hüvitama patsientide kulusid ja tegema kõik vajaliku, et vähendada ravimite ebavõrdset kättesaadavust selliste haiguste puhul nagu menopausijärgne osteoporoos ja Alzheimeri tõbi, mille ravikulud mõnes liikmesriigis ei hüvitata, ning teeks seda võimalikult kiiresti;

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning vaesus

79. taunib asjaolu, et komisjoni avaldatud digitaalse ühtse turu strateegia ei arvesta vajadusega tagada kõigile asukohast sõltumatu, võrdne ja piiranguteta juurdepääs uuele digitaaltehnoloogiale, uutele turgudele ja sidevahenditele, pidades eelkõige silmas vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus elavaid inimesi;

Neljapäev, 14. aprill 2016

80. julgustab liikmesriike ja komisjoni võtma kasutusele strateegiaid, mille eesmärk on vähendada digilõhet ja soodustada võrdset juurdepääsu uuele info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale, pidades eelkõige silmas vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus elavaid inimesi;

Vesi ja vaesus

81. tuletab meelde, et ÜRO Peaassamblee tunnustas õigust puhtale ja kvaliteetsele joogiveele ja kanalisatsioonile põhiõigusena; võtab siiski teadmiseks, et teatavates piirkondades, eelkõige maa- ja äärepoolseimates piirkondades, ei ole juurdepääs joogiveele tagatud, ning üha suuremal hulgal inimestel olnud raskusi oma veearvete tasumisega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema kõik endast sõltuva, et tagada viivitamata kõikidele juurdepääs joogiveele; ergutab liikmesriike tagama juurdepääsu minimaalsele veevarustusele ning kaitsma haavatavate leibkondade inimõigusi;

82. ergutab seetõttu liikmesriike tegema kõik endast olenevat, et tagada võimalikult kiiresti kogu oma elanikkonnale juurdepääs joogiveele;

o

o o

83. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
